За оценувањето да биде праведно и одмерено, во табелите се дадени индикаторите за нивоата по подрачја и потподрачја за VI одделение по предметот ***македонски јазик***. Ги изработи наставничката по македонски јазик, а според наставната програма и стандардите за VI одделение, пропишани од МОН и БРО на РМ.

ЛЕГЕНДА

НИВО	ОБЈАСНУВАЊЕ	ОЦЕНКА
1 ниво	ПОМНИ	ДОВОЛЕН (2)
2 ниво	РАЗБИРА	ДОБАР (3)
3 ниво	ПРИМЕНУВА	МНОГУ ДОБАР (4)
4 ниво	АНАЛИЗИРА	ОДЛИЧЕН (5)

Македонски јазик за VI одделение

Индикатори за подрачјето ЛИТЕРАТУРА

ниво	текст	лирика	епика	драма
1 ниво ПОМНИ (0ценка 2)	• Именува народен и уметнички текст; • Разликува уметнички текст од други видови текстови; • Разликува лирски, епски и драмски текст;	• Ги препознава видовите лирски песни според мотивите; • Ги разликува стилските фигури;	• Разликува вид расказ според темата; • Разликува раскажувачка форма во прво и трето лице;	• Ги препознава дијалозите и монолозите во извадоците од драмски текст;
2 ниво РАЗБИРА (оценка 3)	• Објаснува елементи на уметнички текст; • Дефинира разлики меѓу народен и уметнички текст; • Дискутира за особините на лирски, епски и драмски творби;	• Дискутира за мотиви во лирски песни; • Објаснува стилски фигури;	• Прераскажува прозни текстови;	• Објаснува карактеристики на драмскиот текст;
3 ниво ПРИМЕНУВА (оценка 4)	• интерпретира текстови од секаков тип • применува карактеристики на лириката, епиката и драмата во личното творење;	• Користи визуелни и аудитивни еле-менти; • Користи знаења за лирски песни при творење; • Применува знаења за стилски фигури при творење;	• Раскажува епска творба со промена на лице; • Применува епски карактеристики во личното творење;	• Драматизира текст следејќи ги карактеристиките на драмата;
4 ниво АНАЛИЗИРА	• Дебатира за лирски ,епски и драмски текстови.	• Анализира лирска песна.	• Анализира содржина на прозна творба.	• Изведува драмски текст

Индикатори за подрачјето ЈАЗИК

ниво	историја и дијалектологија	фонетика и фонологија	морфологија	синтакса	речник и стил	правопис и интерпункција
1 ниво **ПОМНИ** (0ценка 2)	• Го знае потеклото на македонскиот јазик;	• Набројува самогласки и согласки; • Покажува точно акцентирани зборови; • Разликува правилна поделба на зборовите на слогови; • Разликува слоговно и неслоговно /р/;	• Ги препознава видовите зборови ; • Ги разликува видовите именки; • Ја разликува глаголската именка од другите видови именки; • Препознава подгрупи на именките; • Наведува граматички категории кај глаголот; • Го препознава исказниот, можниот и заповедниот начин; • Препознава придавки според видот • Препознава заменки според видот;	• Разликува главни членови на реченицата; • Разликува проста и сложена реченица;	• Го разликува основното и преносното значење на зборовите; • Препознава хомоними, синоними и пароними;	• Го знае значењето на скратениците; • Регистрира употреба на правописни знаци;
2 ниво **РАЗБИРА** (оценка 3)	• Ги препознава глаголското и кирилското писмо (на факсимил).	• Дава примери за испуштање и редување на гласовите во зборовите; • Дава примери за поделба на зборовите на слогови; • Поврзува звучни и безвучни парници; • Проценува точно акцентирани зборови;	• Ги категоризира придавките и заменките според видот; • Дава примери за граматички категории кај глаголите и именките; • Објаснува граматички категории кај заменките;	• Дава примери за проста и сложена реченица; • Објаснува функција на подмет и прирок;	• Го објаснува преносното значење на зборовите;	• Препознава слеано и разделено пишување на зборовите и правописните знаци;
3 ниво **ПРИМЕНУВА** (оценка 4)	XXXXXXX	• Ги дели зборовите на слогови за одредување акцент; • Покажува носители на слогови во зборот; • Прави двојки од зборови со менување на согласките во зборот;	• Ги применува глаголите како видови зборови; • Користи придавки на соодветен начин во реченици; • Покажува граматички категории кај именките; • Применува членување на именки; • Применува прилошки определби во изразувањето.	• Менува реченици од еден во друг вид;	• Применува зборови во нивното основно и преносно значење.	• Ги применува правилата за слеано пишување на зборовите; • Правилно ги применува скратениците во писменото изразување;
4 ниво **АНАЛИЗИРА** (оценка 5	XXXXXXX	• Групира гласови за создавање нов збор; • Конструира повеќесложни зборови за одредување на акцентот.	• споредува различни видови зборови; • споредува начин кај глаголот; • одбира соодветни глаголи по вид.	• Анализира прости и сложени реченици; • Трансформира прости во сложени реченици; • Трансформира прости и сложени реченици; • Конструира реченици по даден подмет и прирок.	• Наведува синоними, хомоними и пароними.	• Разграничува употреба на интерпункциски и правописни знаци според видот на реченицата и јазичната ситуација.

Индикатори за подрачјето ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ

ниво	нарација	дескрипција
1 ниво ПОМНИ (0ценка 2)	• Дава примери за јасни и логични прашања и одговори; • Дава примери за раскажување, прераскажува-ње, опишување и известување; • Пишува состав за лични доживувања; • Разликува раскажување и прераскажување;	• Препознава описи, ликови, предмети, пејзажи;
2 ниво РАЗБИРА (оценка 3)	• Поврзува зборови во логични реченици; • Објаснува форма на раскажување (прво лице, трето лице и сезнаечки раскажу-вач); • Разликува вест и известување; • Прераскажува по хронолошки ред;	• Опишува лик, личност, пејзаж;
3 ниво ПРИМЕНУВА (оценка 4)	• Применува логични реченици во изразувањето; • Демонстрира стилски збогатено,хронолошко и ретроспективно раскажување и прераскажување; • Применува форми на раскажување во прво и трето лице;	• Прави пејзаж; • Применува знаења за портретирање на лик и личност; • Пишува известување;
4 ниво АНАЛИЗИРА (оценка 5	• Издвојува значајни моменти при изразувањето; • Подготвува расказ(самостојно изработен); • Прави избор на јазични средства при творење; • Прави известување со соодветни стилски особини; • Твори лирски творби на дадени теми.	

Индикатори за подрачјето МЕДИУМСКА КУЛТУРА

ниво	медиуми	филм
1 ниво ПОМНИ (0ценка 2)	• Ги именува процесите во создавањето книга;	• Разликува актер и артист;
2 ниво РАЗБИРА (оценка 3)	• Препознава рубрики во весници и списанија;	• Ја знае улогата на режисерот, актерот, сценографот и костимографот;
3 ниво ПРИМЕНУВА (оценка 4)	• Ја знае улогата на медиотеката.	• Толкува едукативна улога на научно-популарни филмови.
4 ниво АНАЛИЗИРА (оценка 5	XXXXXXXX	